

Handläggare
Daniel Edenborgh
Telefon: 08-50842252**Till**
Norra innerstadens stadsdelsnämnd
2025-01-23

Remiss av Naturvårdsverkets skrivelse Beräkning av kostnader för att transportera bort och behandla engångsplast som skräpar ned

Svar på remiss från kommunstyrelsen

Förvaltningens förslag till beslut

Norra innerstadens stadsdelsnämnd godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande och överlämnar det till kommunstyrelsen som svar på remissen.

Sammanfattning

Norra innerstadens stadsdelsnämnd har fått en remiss från kommunstyrelsen avseende Naturvårdsverkets skrivelse ”Beräkning av kostnader för att transportera bort och behandla engångsplast som skräpar ned”. Naturvårdsverket har fått ett regeringsuppdrag att utreda hur produktavgiften ska beräknas när det gäller kostnader för bortforsling och behandling av det avfall som städats upp. Naturvårdsverket ska även lämna förslag på nödvändiga ändringar i förordningen om nedskräpningsavgifter för att kommunerna ska kunna få ersättning för kostnaderna.

Förvaltningen ser att skräp från engångsplastprodukter, såsom lock till pappersmuggar och hämtmats-förpackningar, har ökat i parkerna de senaste åren. Förvaltningen ställer sig positiv till att producenterna får ett tydligt ansvar för att ersätta kommunernas kostnader för skräphantering. Möjligtvis kan avgiften även fungera som ett incitament för producenterna till produktutveckling i syfte att ersätta engångsplastprodukter mot mer hållbara alternativ.

Bakgrund

Norra innerstadens stadsdelsnämnd har fått en skrivelse från kommunstyrelsen där Naturvårdsverket bjuder in till att lämna synpunkter på skrivelsen ”Beräkning av kostnader för att transportera bort och behandla engångsplast som skräpar ned”. Kommunstyrelsen har skickat ärendet på remiss till stadsledningskontoret, trafiknämnden samt fyra stadsdelsnämnder.

Yttrandet ska vara kommunstyrelsen tillhanda senast 2025-02-04.

Ärendet

Naturvårdsverket har fått ett regeringsuppdrag att analysera hur produktavgiften enligt förordningen om nedskräpningsavgifter ska beräknas när det gäller kostnader för bortforsling och behandling av det avfall som städats upp. Naturvårdsverket ska även lämna förslag på nödvändiga ändringar i förordningen om nedskräpningsavgifter för att kommunerna ska kunna få ersättning för kostnaderna. Myndigheten ska föreslå en metod som speglar kommunens kostnader för att transportera bort och behandla engångsplastprodukter som städats upp vid nedskräpning.

Nedskräpningsavgifterna är en del av genomförandet av direktivet om minskning av vissa plastprodukters inverkan på miljön, det så kallade engångsplastdirektivet. Berörda producenter ska årligen betala nedskräpningsavgifter med syftet att minska den negativa påverkan som nedskräpning av engångsplastprodukter har på miljön.

Nedskräpningsavgiften delas upp i en fast avgift och en rörlig avgift. Den fasta avgiften ska täcka kostnader för Naturvårdsverkets administrativa arbete kopplat till nedskräpningsavgiften, skräpmätningar och information till konsumenter. Den rörliga produktavgiften ska täcka kommunernas kostnader för att:

1. Städa upp berörda engångsprodukter inom kommunens renhållningsansvar.
2. Administrera och planera verksamheterna enligt ovan.
3. Samla in och rapportera uppgifter.
4. Sprida information för att förebygga nedskräpning från engångsplast.

Naturvårdsverket har utrett hur parametrarna antal, vikt, volym samt kombinationen vikt och volym kan användas för att fördela kostnaderna för transport och behandling. Slutsatsen är att skillnaden i avgiften som producenterna betalar blir marginell oavsett vilken parameter som väljs. Därför anser Naturvårdsverket det vara rimligt att avgiften beräknas utifrån parametern antal, så Naturvårdsverket kan fortsätta använda befintligt system med data som producenterna redan idag rapporterar.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts på utvecklingsenheten inom kvalitetsavdelningen i samråd med avdelningen för stadsutveckling.

Förvaltningens synpunkter och förslag

Inom Stockholms stad är det trafiknämnden som har det övergripande ansvaret för skräphanteringen i stadsmiljön.

Stadsdelsnämnden ansvarar för frågan i parker och grönområden och uppdrar idag en parkdriftsentreprenör att hantera insamling, transport och behandling av skräp. Avtalet med parkdriftsentreprenören är ett funktionsavtal och därför följer förvaltningen inte upp kostnader för hantering av engångsplastprodukter specifikt.

På ett antal platser har förvaltningen redan infört källsortering i park med fraktionerna glas, papper och plast.

Trafiknämnden har fått följande uppdrag i Stockholms stads budget 2025:

”Trafiknämnden ska i samarbete med stadsdelsnämnderna och Stockholm Vatten och Avfall AB utreda vad som krävs och påbörja åtgärder för att efterkomma kravet på källsortering på välbesökta platser såsom parker och torg i enlighet med förordning (2022:1274) om producentansvar för förpackningar.”

Utförning, ansvars- och kostnadsfördelning och så vidare är således ännu inte klargjort.

Den metod för skräpmätningar som tidigare genomförts i park erfar förvaltningen inte resulterade i pålitliga resultat eftersom de ofta utförs på en liten yta som inte behöver vara representativ för hela parken. Dessutom utför parkdriftsentreprenören skräpplockning dagligen så resultatet varierar även beroende på när på dygnet som skräpmätningen görs. Förvaltningen anser därför att metoden för skräpmätning i park behöver utvecklas. En alternativ metod för skräpmätning skulle kunna vara att Naturvårdsverket utför stickprov på de avfallsmängder som parkdriftsentreprenören samlat in i parkerna.

Generellt kan man säga att skräp från engångsplastprodukter, såsom lock till pappersmuggar och hämtmats-förpackningar, har ökat i parkerna de senaste åren. Därför är förvaltningen positiv till att producenterna får ett tydligt ansvar för att ersätta kommunernas kostnader för skräphantering. Detta kan möjligtvis även vara ett incitament för producenterna till produktutveckling i syfte att ersätta engångsplastprodukter mot mer hållbara alternativ.

Förvaltningen föreslår att Norra innerstadens stadsdelsnämnd godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande och överlämnar det till kommunstyrelsen som svar på remissen.

Jesper Ackinger
Stadsdelsdirektör
Norra innerstadens
stadsdelsförvaltning

Maria Härenstam
Avdelningschef
Norra innerstadens
stadsdelsförvaltning

Bilagor

1. Remiss av Naturvårdsverkets skrivelse Beräkning av kostnader för att transportera bort och behandla engångsplast som skräpar ner

Attesterat av

Detta dokument har godkänts digitalt av följande personer:

Namn	Datum
Jesper Ackinger, Stadsdelsdirektör	2025-01-13
Maria Härenstam, Avdelningschef	2025-01-13